

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sponsvs Sangvinvm

Zachmoorter, Michiel

T'Antwerpen, [1641]

Meditatie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35954

MEDITATIE.

Bereydinghe,

Eerste deel der Meditatie.

Hebbende mijn ziele te gaen
tracteren met dien grooten
Godt / die alle creaturen van niet
heeft gheschapen ende onderhoudt /
het welck dat hy eenen ooghen-
blick liete te doen / sy terstondt in
hun niet soudē vallen / met wat
vernederinghe uws selfs betaemt
het dat ghy u voor hem gaet pre-
senteren ? Ende van alle kanten
hem soo verobligeert wesende / hoe
puer moet u meyninghe wesen /
verre van alle eyghen-soeckelijck-
hepdt in deser dienst des ghebedts
die ghy hem gaet bewijzen ? Recht
dan u meyninghe als ghy condit /
'tselbe alleene te willen doen om
hem te behaghen / soo ghy gheleert
zijt inde bereydinghe voor de eer-
ste Meditatie. fol. 4.

HISTORIE.

Tweede deel der Meditatie.

Den Pilatus nu was siende
 dat noch door de onghenadi-
 ghe gheeffelinghe / noch door de
 on-menschelijcke crooninghe die
 Joden niet ghepaep en waren /
 ende datter nu begost opzoer tus-
 schen het volck op te staen / soo
 heeft hy (soo hier vooren gheseyt is)
 gaen sitten op den rechters-stoel /
 ende tot teeken vande onnoesel-
 heydt van dat onnoesel Lamme-
 ken / soo wies hy syn handen / ende
 die Joden te keimen ghebende het
 onghelijck dat sy hadden / seyde
 hen: Sal ick utwen Coninck Cruy-
 cen / ghelijck ghy op my begheert?
 Maer sy verhardt als steenen / rie-
 pen een-dzachtelijck: Wa en heb-
 ben geenen anderen Coninck dan
 den Keeser. 't Welck Pilatus ge-
 hoort hebbende / heeft Jesum ghe-
 boumist totter doodt des Cruycte /
 hem leverende in de handen van
 de Joden om daer mede hunnen
 wille te doen. Soo haest als de
 sententse

sententse

sententie gegeven was / soo hebben die beulen het purper cleedt hem af-ghehouden / ende met sijne eyghen cleederen becleedt / op dat hy op den wech / gaende naer de galghe / van elck een soude bekent worden. Daer naer brenghen die soldaten den balck des Crupcen / lancck / dick / ende breet / den welcken sy niet onspreekelijke wyetheydt op sijn ghebenedijde schouderen woopen. Sijn meucht denken / wat eenen stoot dat het gaf aen de tacken van die doornecrone. Waer op gheen acht nemende bedwingen hem terstont voort te gaen naer den bergh van Calvarien / van breesse oft Pilatus dooreenich woegen van conscientie oft quellinghe van sijn huys-vrouwe soude die sententie weder-roepen.

Consideratie oft over-legginge
van dit mysterie.

Derde deel vande Meditatie

Wat dunckt u toch mijn ziele / ober-legghende dese droeve historie / dunckt u dat-
ter

ter opt iet sulchs ghesien ofte ghe-
 hoorst is gheweest? Dien Godt/
 die alle de menschen gheschapen
 hadde van niet / die hen de ziele
 gheeft / het lichaem / het leven / den
 cost / de cleederen / ende al dat sy be-
 hoeben / die wordt door 't versoeck
 van sijne schepselen niet alleen ghe-
 geesselt / ende als eenen os geslagen /
 maer met doornen / die scherp /
 lanck / ende dick waren / ghecroont;
 soo dat sijn ghebenedijdt hooft van
 alle canten was bloedt gietende
 oberbloedelijck / ende daer mede
 niet versaet wesende / de ontsteken
 Oliphanten / die door 't ghesichte
 van 't bloedt daer meer naer doz-
 stende waren / roepen dat men den
 geber des lebens / den trooster van
 alle bedruckte menschen soude doo-
 den / crupcen ende vernielen. Wie
 hoorde opt in sijn leven sulcke bee-
 stelijcke onredelijckheyt? Wat
 meerder wreedtheydt soude men
 kunnen gepepsen? Maer wat ver-
 anderinghe is dit van die selve
 ghemeente / die ober ses dagen
 hem was triumphantelijck in-
 halende /

halende / singhende wpt blijdschap:
Ghebenedijdt zy die daer comt in
den naem des Heeren: dat sy nu
soo op hem verbittert en woede
zijn gheworden / dat hunnen bloedt-
gierighen dorst met soo veel sla-
ghen / geesselen / weepen / roeden /
bloedt / croonen / spots / ende blas-
phemien niet en kan versact zijn?
ja dat sy niet op en houden nu te
roepen datmen hem cruppen sou-
de / die ober een ure noch van sume
waren van hem liever te verlossen
dan Barrabam (haddende Prin-
ten der Priesteren hun dat con-
trarie niet in-ghesteken / ende nu
hebbende die woede sententie
vercreghen / woopen noch den Sa-
ne Gods sijn eyghen Cruys op
den hals / ende leyden hem wpt
om hem te doen steruen.

Maer mijn ziele / wat ondanck-
baerheydt is dit? hoe comt in dit
volck sulck een ver-anderinghe?
sulck een on-menschelijcke ver-
steensheydt / dat se dien seluen niet
en willen laeten in't leven / woer-
den welcken sy ober ses daeghen
souden

138 Den Bloedigen Bruydegom
souden selfs hebben willen in hun-
ne eerste vpericheyt sterben? sou-
de dat gheschieden om dat sy die
gratie ende Goddelijcke vermae-
ninghe niet waer ghenomen en
hebben / dat sy van sulck-zen ex-
tremiteydt tot d'ander ghecomen
zijn? Want hebbende hem inghe-
haelt als Coninck / als Sone van
Dabid / en hebben hem niet als
sulck ghetraecteert; 's abouts nie-
mant en hiel hem te gaste / sy heb-
ben hem verlaeten / dit was het
eerste; ten tweeden / sy hebben hem
laeten vanghen: ten derden / nie-
mant heeft hem ghesocht te ver-
lossen: ten vierden / sy zijn al af-
gheweken van die goede opinie
ende gheloobe dat sy tot hem had-
den: ten vijften / soo hebbense Ba-
rabbam hoor hem ghecosen: ten se-
sten / hebben hem ghe-epscht ter
doodt: ten sephensten / hebben hem
dat alder-waerste Cruyce op-ghe-
lept / ende soo wt-ghelept. Wat
eene onghelobighe ver-anderin-
ghe / soude dit oock ghelooft kon-
nen wesen datment niet en saghe /
dat =

dat-men dooz die vermaninghen
Godts gheen ghehoor te gheben
van soo vperighen goeden staet
comt te vallen in sulcke hardt-
nechtighe booshepdt.

Voor-nemen ende verweckinghe
van den wille.

Vierde deel der Meditatie.

TEn is dan niet sonder reden/
in mijn ziele / dat mijnen Godt
my soo dickmaels is roepende /
ende segghende : Zachar. 1. Keert
u tot my / ende ick sal my tot u
keeren ; dat hy soo dickmaels my
is beweghende met sijn Godde-
lijcke in-sprake / om dat ick sijn
vermaninghen soude waernemen /
ghehoor gheben / niet lichtelijck en
soude voor-by laeten gaen / niet
onghehoorzaem zijn / niet weder-
staen / niet mis-prijfen / niet doo-
den / ende den **H.** Gheest uyt my
niet bannen en soude. Want nie-
mit en wordt teenemael quaet
op eenen bot / ghelijck oock nie-
mant t' seffens teenemael goet en
wordt : men daelt in den put der
sonden

sonden niet met eenen spronck/
maec allenskens met trappen.
Hebdi/ mijn ziele / niet ghemerckt
dat als ghy vperigh ghebeden ende
ghemeditteert hebt! hoe veel goe-
de propoosten dat ghy ghemaecht
hebt / hoe vnerighlijck ghy aenghe-
nomen hebt van u te gaen ver-
sterben / u selben in als te buypen
te willen gaen / uwen wille in als
te versaecken / ende Godt naer-
volghen / dat als-dan den duybel
u hadde comen quellen met een
groote sonde van liden oft mur-
mureren / oft achterclap / oft on-
cuyschepdt / hy en soude niemant
t'huys ghebonden hebben / ghy en
hadt hem niet willen hoorzen / want
die Sonne der gratten bestraelde
u al te vperighlijck / die tot die
selbe Sonne gekeert zijnde / afghe-
keert waert van alle aertsche ghe-
nuchten ende sonden / daerom en
is den duybel niet ghewoone als-
dan sulcke grobe sonden booz te
houden / maec soecht de ziele met
traphens neder te bzenghen : eerst
doet hy de booz om den goeden
mensch

mensch wat te doen verflappen in
 sijn vperighe oeffeninghen / ende
 Godts teghenwoordicheydt niet
 waer te nemen ; daer naer eenen
 trap neder / om hem ober bloede-
 lijck te doen uyt-heeren met kou-
 ten / lagghen / tijdt verlies / waer-
 mede men Godts inspraecke niet
 hoorzen en kan / ende daer af hem
 van Godt berispt vindende / doet
 't selve niet veel achten noch daer
 op veel passen. Ende hier van hem
 noch vermaent vindende / niet ghe-
 hoorzaem zyn / waer van (daer-en-
 boben) wordende ghestraft / inwen-
 delijck doet hem het selve weder-
 staen. Ende dat nu somtijts ghe-
 daen hebbende / als een peert / dat
 nu den toom met de tanden vast
 heeft / comt den mensch alle de in-
 spraecken te verachten en te mis-
 prijsen / ende alsoo haest alle op-
 staen met alderhande aertsche sa-
 ken te dooden / ja contrarie dick-
 maels te doen sonder achterdenc-
 ken ofte eenigh woeghen / ende sog-
 den gheest Godts in alle sijn werc-
 ken te bedroeben / te dooden / ende
 te

142 Den Bloedigen Bruydegom
te vernielen. Dat desen mensch
nu occasie come om te murmure-
ren oft achterclap te spreken / oft
eenighe andere sonden te doen /
hy doetse lichtelijck sonder ach-
terdencken / sonder remorse : die
hem daer af bemanen / seght hy - se
bies / scrupuleus / oft queselach-
tigh te zijn. Maer is dit nochtans
den selven niet ; die ober soo luttel
tijds niet een ydel woordt en wil-
de spreken / die niet en wilde al-
willens verstroyt wesen ? ende nu
hadde hy d' occasie / hy is bereedt
tot alle sonden / ja het is den sel-
ven. Hoe comt dat ? hy heeft de
eerste gratie wederstaen / daer van
is hy onbeguamer gheworden om
die tweede ghehoor te gheben ; van
de tweede versumpt te hebben /
is hy tot de derde / de vierde / vijf-
de / ende soo voort ghetomen / soo
vecre dat den selven / die Jesum
met blijshap d' een jaer / d' een
maendt / d' een weke / ontfanghen
heeft / daer naer hem soo comt te
haeten / dat hy doende sonde op
sonde alle sijn tozmenten / gheeffe-
len /

len / croone ende cleyngheyt verniet : ja leght alle dese swaere sonden op die teere schouder's sijns Salighmakers / die daer buycht onder dat ghewichte. Daer dien dat soo is / o Heere ! soo wil ick nu beter u Goddelijcke gratie waer-nemen / u inspraecten vol-doen / ghehoorsaem wesen / ende groot achten / nademael dat soo doende ick can boozt-gaen in alle denghden / en al waer ick als eenen duyvel / soo doende / soude eenen Enghel worden ; ende anders doende / al waer ick eenen Enghel / soude in eenen duyvel veranderen. Daerom Heere / wilt my toch stercken / ende bedwingen u gratie waer te nemen / ende in als voldoen / op dat ick u hier ghehoorsaem wesende / mach eens u volghen als een oratoosel Lam-meken. Amen.

D E N W E G H.

CHristus is met 't Cruyce voortsghegaen tot tachten tigh treden

D E